

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘIE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorteeri nefrecvente nu se primesc — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 215

Joi, 1 (13) Octomvre.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., se începe un nou abonamentu pe triluniul Octomvre, Novembre și Decemvre la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 francoi
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu anu 12 „	„ unu anu 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărul fășiei sub care au primitu diarulu.

Domnii căr se voru abona din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arêta și posta ultimă.

Brașov, 30 Septemvre 1887.

Mare sfară în țeră au făcutu Ungurii dela putere, mai întâiu cu primirea monarchului, apoi cu desvălirea monumentului lui Deak, cu iubilul teatrului național maghiar din Pesta și în urmă cu congresul Kulturegyleturilor.

La pompe de aceste și la îmblătirea de frase bombastice se pricepă fôrte bine adversarii noștri și putem dice, că de rëndul acesta și-au dată totă silința să presente lunei spectacolul unui popor, care predomină cu desevêrșire totă vieța în stat: politică, economică și culturală. Tôte au și mersu după pofta lor, numai unu lucru n'au fostu în stare să-l scôtă la ivelă, adică că ceea ce facu și vorbescu ei, facu și vorbescu cu consêmțemêntul tuturor naționalităților din acêsta parte a monarchiei.

Lumea a vêdutu pompa, ce s'a desfășurată icl și colo, a auditu și panegiricele, care de care mai infocate, ale maghiarismului violent, dăr ceea ce n'a vêdutu la demonstrativele festivități din tòmna acêsta au fostu reprezentanții poporilor nemaghiare și vocea acestor popore. De față au fostu la tôte numai unele persoane oficiale și oficiose, cari nici ele însê nu voru susține, că au reprezentat poporele nemaghiare la spectacolul cu care s'a produsu guvernul tiszist, ca să mai ademenescă puțin poporul maghiar, să nu vêdă nici acum totă grozăvia miseriei, la care l'au adus esperimentele nenorocite ale celor 20 de ani din urmă.

Amu dîșu, că congresul Kulturegyleturilor maghiare avea să pună vêrfu demonstrațiilor, ce le-au arangiatu în tòmna acêsta campionii „patriotismului“ modernu ungurescu.

Arangiatorii acestui congresu și-au și alesu pesona cea mai nemerită, care să-i reprezenteze, pe noul conte dela Seghedin, fratele ministrului-președinte, Ludovicu Tisza.

L'au adus și l'au primitu pe Ludovicu Tisza cu mare alaiu în sala de întrunire a congresului, și acesta, dreptu mulțămire, îndată după ce a ocupat scaunul presidential, s'a și grăbitu a declara în introducerea discursului său de deschidere, că patrioții kulturegyletiști au ajunsu la maiorenitate, pentru că și-au alesu ca scopu a cultiva pe cetățeni, fără deosebire de naționalitate și a-i învêța virtuțile cetățenesci.

Mișcarea kulturegyletistă a societății maghiare o declară Ludovicu Tisza prin urmare ca o mișcare ce n'are a se mărgini numai la cultivarea rasei maghiare, ci are să se estindă și asupra cetățenilor de altă naționalitate, și spre a-și motiva acêsta dorință, se provocă la răspunsul, ce l'a datu Maiestatea Sa Kulturegyletului ardelên la Clușiu, pe care îl interpretêză în modu fals și tendențios, ca să pôtă ajunge

la exclamarea cu care termină vorbirea sa că „Regele este celu dintăiu Maghiar.“

Precum scim Maiestatea Sa le-a recomandat kulturegyletiștilor din Clușiu, mai vêtostu să fiă „cu tactu“ în procedrea lor. Cumcă le-a cerutu unu lucru prea mare, a dovedit' o însuși fratele ministrului-președinte, căci nu s'a pututu stăpâni a nu da pe față adevêratul scopu al kulturegyletiștilor, care este îndreptat în contra limbei și a naționalității poporilor nemaghiare.

Nu l'a pututu reține pe Ludovicu Tisza de a-și da în petecă nici sfaturile ce le dă organul nemțesc al fratelui său kulturegyletiștilor, ca să nu prea călărêscă pe „utopia unității limbistice“ și să fiă cu mai mare băgare de sêmă față cu naționalitățile.

Noi din parte-ne îi asigurăm, că vomu fi cu băgare de sêmă și vomu întêmpera pe kulturegyletiști precum li se cuvine!

In memoria lui Iacobu Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei“ a mai primitu următoarele telegrame și scrisori de condolență:

Betlên, 26 Septemvre (8 Octomvre.)

Ireparabila perdere a scumpului vostru părinte, a farului națiunei române și a veteranului luptătoru pe câmpul de labore în folosul românismului, împreună cu ceilalți Români de inimă, și subscrișii cu multă întristare o deplângem.

Gregoriu Pușcariu, preotul român, Simeon Moldovanu învêțator, Grigore Bocneanu, Ioane Grecu, Mașteiu Ambrosiu, Vasile Morariu, curatore.

Negrilesci, 28 Septemvre (10 Octomvre.)

Asociându-mê la doliulu generalu, vê rog să primiți sincera-mi condolență pentru ireparabila perdere!

Constantin Juga, preot

„Transilvania“, foia Asociațiunei transilvane, anunță astfel môrtea lui Iacobu Mureșianu:

Iacobu Mureșianu, vechiu profesor și director gimnasial, începând dela 1837 până la 1875, vechiu publicist român dela Sept. 1850 până la 1877, părinte de familiă modelă, crescător și ajutător al unui număr considerabil de școlari și studenți lipsiți de mijloce, bărbat întreg în sensul adevêrat al cuvêntului, după suferințe mai lungi a adormit în Domnul lăsându în doliu profundu pe fii și ficele sale, pe amici și pe toți conțrații săi și compatrioții săi căl au sciutu prețu și stima virtuțile sale private și patriotice, zelul său curat, diligența sa, care nu cunoscea fatige până când suferințele-i micșorase activitatea sa încordată.

Te-ai dus și tu Iacobe pe urma lui Timoteu; vê vomu urma și din valea durerilor și din lumea gôneleru neincetate. *Huve anima pia.* G. Barățiu.

„Biserica și Școlă“ din Arad scriă despre Iacobu Mureșianu astfel:

Unul câte unul se ducă dintre noi acei venerabili bêtărâni, cari au luat asupra-le sarcina de a pune unu bun și puternic începutu la regenerarea și redșeptarea nêmului românesc.

Unul din acești venerabili bêtărâni a fost și octogenarul Iacobu Mureșianu, profesor și director gimnasial în pensiune, proprietar și fostu redactor al „Gazetei Transilvaniei“, membru onorar al academiei române de sciințe etc.

S'a dus dintre noi și acestu venerabilu bêtărân, după ce cu o bărbăție și unu zel neobosit a lucrat mai bine de o jumătate de vêu la rădicarea și asigurarea nêmului său.

Rêposatul a fostu atât ca profesor, câtu și ca redactor unu om de o deosebită valore. Ca profesor era unu om de unu rar zel și de o deosebită inimă. Nu era numai profesorul carele instruêză și cresce cu conșciința responsabilității; era mai mult, decât acêsta. Simțind în inima sa unu dor ferbinte de a vedé pre fiicere Român unu om de carte; și cunoșcându dênșul cu mintea și inima sa cea mare, că poporul nos-

tru numai așa se va puté rădica și să va puté crea și asigura o stare și sorte mai bună decât binefacerile școle; se voru estinde până în cea mai din urmă colibă țerănescă — profesorul Mureșianu însufleția și încuragia cu totă țaria cuvintelor sale pre părinți a-și trimite pruncii la școlă. Intrați în gimnasiulu romano-catolic din Brașov, căruia a servit cu atâta demnitate rêposatul, ca profesor și director, — fi țeranului român se simțiau aici acasă.

Profesorii Iacobu și Andreiu Mureșianu nu erau numai profesori, ci erau adevêrați părinți. Pre cei mai cu puțină dare de mână li aședau pre la familii avute ca instructori, ér altora le câștigau alte condițiuni. La toți le făcea ajutorul posibil, ca toți să pôtă să învêțe.

Astfelu era bêtărânul Iacobu Mureșianu ca profesor.

Ca redactoru bêtărânul Mureșianu lucra și și nôpte cu multă obiectivitate — ținându contu de împrejurări și de firea și trebuințele Românului; și stărind cu unu zel și activitate neobosită a face din jurnalistica română o adevêrată școlă a vieții. Elu scria, și aducea sacrificii scriind curat numai din indemnul de a fi unu profesor al celor crescuți, precum era unu adevêrat părinte al tuturor pruncilor, cari cercetau școlă romano-catolică din Brașov, unica școlă, ce era cu mult interes în acele timpuri pentru Românii din Brașov și giur.

O inimă românescă curată și unu bun muncitor în ale educațiunei poporului român a fostu fericitul Mureșianu. Unica lui mângăiere a fostu totdeuna în decursul vieții a spune și arăta ômenii de pozițiune, cari sunt astăzi mulți, și cari au fostu crescuți de dênșul.

A vêdutu și a esperiat multe acestu venerabilu bêtărân, pentru că grele au fostu timpurile, în care dênșul a vêdutu lumina zilei, și în care a trăit; dăr convingerea lui basată pre o muncă și studiu îndelungu au fostu acele cuvinte, pre cari le-a lăsat de obștêscă moștenire tuturor, și pre cari le dicea totdeuna prin graiu și prin scrisore: că vomu trăi, și cu muncă și îngrijire nu se pôte, ca să nu avem viitoru.

S'a dus și acestu bêtărân dintre noi, dăr ni-a lăsat în vieța și frumoșele lui calități unu frumos și puternic modelu pentru noi cei de astăzi și pentru cei ce ne voru urma. Istoria literaturii și civilizațiunei române vecnicu îi va aminti numele, și vecnicu îl va pune între acei sêmênători, a căroru sêmênță a cădutu pre pământu bun, și a produsu ródă multă.

Vrednicu este lucrătorul de plata sa!

Și plata activității fericitului Mureșianu multă este, pentru că multu a lucratu.

Asociându-ne și noi la doliulu familiei rêposatului, precum și la doliulu națiunei, depunem o lacrêmă de durere pre mormêntul acestui bărbat de merite; și exprimându-ne condolența față de familia defunctului, dorim ca Dumnezeu să o mângăie pentru acêsta perdere, rêposatului îi dicem:

Olichnesce în pace, vrednice muncitorule în ale biserice și ale școlei, sufletul têu se-lu așede Celu atot puternic cu dreptii, ér osêmintelor tale se le fiă țerina ușor!

În vecl fericită să fiă amintirea ta!

Afacerea școlei de fete din Sibiu.

Precum au pututu vedea cetitorii din articolul priu care anunță „Tribuna“ „crisa“ ivită la școlă de fete din Sibiu, cauza demisionării profesorilor, directori internatului și directorului de studii ar fi apucăturile „aristocratice“ ale unei părți din fete, disprețulu acestora pentru fetele din popor și amestecul pre multor dame din Sibiu (membre ale reuniunei) în conducerea institutului.

Acum dă deslușiri și d-lu Dr. Barcianu, directorul demisionat al institutului, printr'o hârtă adresată comitetului Asociațiunei transilvane, deslușiri care nu se potrivesc cu cele din amintitul articol al „Tribunei“.

D-lu Barcianu dice că a cerutu de repetite ori comitetului de a-lu dispensa de afacerile de delegat și di

rector al școlii, dăr fără rezultat. Acum deodată comitetul găsi trebuința să numească un alt delegat, dându-se prin acesta un vot de neîncredere celui instituit mai înainte. Prin numirea noului delegat nu s'a ușurat întru nimic sarcina directorului, ci mai ales s'a îngreuiat prin dispozițiunile regulamentului intern al comitetului și prin eventualele dispoziții ale delegatului. Acesta va da numai invitații generale pentru punerea în aplicare a „metodului celui mai nou“ în predarea învățământului, ăr greul îl va duce tot directorul cu învățătorii, și responsabilitatea pentru neexecutarea acelor invitații, carl pot fi bune, dăr pot fi și nepractice și neexecutabile în împrejurări date, cade totu asupra directorului. Comitetul printr'o dispoziție a regulamentului intern, își arădă dreptul de a numi el și guvernantele, care aparținend personalului ajutător, după părerea d-sale și după statutul de organizare ar avé să fi instituite de direcțiune; prin această dispoziție se îngreuiază poziția directorului, căci avend vre-o guvernantă un sprijin în s'eu afară de comitet, direcțiunea școlii și a internatului s'ar puté vedé éraš în fața casului întemplat în anul trecut, când o guvernantă instituită de comitet a d'is în fața servitorului, că nu-i pasă de director și directoară, deorece nu ei, ci comitetul o-a instituit și deci n'au s'ei poruncescă; această împrejurare subsapă autoritatea direcțiunii. Părerile și propunerile directorului sunt în timpul din urmă combătute de părerile provenite din partea altor persoane, care nu fac parte nici din comitetul „Asociațiunii“, nici din corpul didactic și nici nu sunt mai competente în afaceri școlare; această, dice în fine d-lă Barcianu, e în dafavorul dezvoltării priinciose a afacerilor școlare: din tóte aceste motive d-lă Dr. D. Barcianu își dá demisiunea din sarcina de director al școlii.

Măne vomă publica o corespondență, ce amă primit'o din Sibiu în această afacere.

SCRILE DILEI.

Se plângu foile unguresc că minele de aur din comitatul *Hunedorei* sunt mai tóte exploitate de străini câștigand milioane de floreni, în timp ce „banul Maghiar“, din a căruia patriă se exploatează aurul, abia își pôte încirpa pânea de tóte zilele. Astfel minele dela Ruda, lângă Bradă, le exploatează cu bun succes o societate din Berlin. Minele de aur dela Karác, depărtate de 8 km. de Bradă, sunt exploitate de un German; minele dela Caianel de lângă Deva asemenea sunt în mână nemțescă; cele dela Boița se află în mână englesc și germane, și în fine minele dela Poiana, lângă Zlatna, sunt în mână englesc.

—x—

În adunarea ordinară a comitetului administrativ al comitatului *Cojocnei*, ținută la 10 Octomvre a. c., inspectorul regesc de școle Kozma Ferencz a raportat între altele, că învățătorul (?) *Constantin Cotoră* a fost condamnat la o amendă de 30 fl. v. a., pentru că s'a folosit de o chartă (mapă) oprită. — Când vor înceta aceste persecuții asiatice?

—x—

Cu ocaziunea săpăturilor pentru punerea petrei fundamentale a casei comunale din *Rodna vechiă* s'a dat peste nise pivnițe subterane, se dice că datează din timpul, pe când *Rodna vechiă* era încă oraș săresc. În

apropierea St. Georgiului dela Năsăud se dice că cu ocaziunea săpăturilor pentru calea ferată Mureș-Ludoș-Bistrița, s'ar fi găsit un „cavaler din timpurile vechi“ adecă scheletul lui cu intrăga armatură și scheletul unui cal.

—x—

Abia acum s'a aflat în *Cracovia*, că în timpul tîrgului de cai de acolo, ținut în zilele trecute, precum și la espozițiunea țerii au fost mai mulți *oficeri ruși* de artilerie și cavaleria din *Varșovia*, *Radom* și *Piotrkov*, între carl și colonelul unei brigade de artilerie, toți travesiți ca negustori de cai.

—x—

Lupii au sfășiat deja 10 cai lângă *Toplița* din *Ciuc*. „Ferice“ de contribuabili!

—x—

Inspectorul financiar din *Agram* *Klofutar* a chemat în zilele acestea pe subalternii, diurniștii și servitorii săi la sine și li-a recomandat cu tótă căldura învătarea limbei maghiare, altfelu cu greu vor putea spera o înaintare în oficiu. — Etă unde au adus lucrurile *Maghiaronii Croați*, slugile guvernului unguresc. Nu scim cum vor primi *Croații* aceste uneltiri de maghiarisare.

—x—

„*La Riforma*“ din *Roma* publică un articol semnat de *J. Bruto Amante*, prin care descrie serbarea inaugurării monumentului lui *Ovidiu* în *Dobrogea*. *D. Amante* vorbește de *România* în termenii cei mai elogiși. Tot în privința inaugurării monumentului lui *Ovidiu*, „*Revista della pubblica istruzione*“ din *Roma* reproduce statua lui *Ovidiu* și o scrisore a d-lui *Dr. Drăghiescu* trimisă directorului acelu diară, prin care descrie serbarea din *Constanța*.

—x—

Dielerul Iosif Perzina din *Adamsthal*, în vîrstă de 67 ani, fiind îngreuiat cu darea, pe când o plăte impușcă cu un pistol pe primarul *Pelkan*, pe care-l și răni. *Perzina* fu arestat de gențarm și predat tribunalului.

—x—

Restaurațiunea din gara Alba-Iuliei cu 1 Noemvre se va închide neavend clientelă.

—x—

Funcționarul Horvath dela tribunalul din *Raab*, vinovat de neglijență în serviciu, insultă pe superiorul său, care-l chemase la ordine, și-l pleși în cap cu călimărul, apoi plecă din oficiu și se sinucise. Tată-s'eu a murit tot așa, după ce defraudase ban de ai oficiului orfanul din *Raab*.

—x—

Camera avocaților din Pojun a detrasă avocatului *Vendeliu Kutlik* dreptul d'a mai exercita advocatura, pretextându-i uneltiri panslaviste. Anume i se impută, că a atras la sine pe tinerii slovac ai liceului evangelic și ai facultății teologice, a ținut adunări cu ei acasă și în localul publice, aștând contra legilor și instituțiilor patriei. Afacerea datează din 1885. Fiul lui *Kutlik* a fost eliminat din tóte institutele de învățământ din țară, ăr alții numai din colegiul din *Pojun*. — Mar sunt spaimel „patrioților!“

—x—

Fiind în zilele acestea o înormentare unguresc în *Timișoara*, preotul unguresc *Olajos* nu voi să mîrgă la cimitir pe unde voiau rudele mortului, ci se duse el singur cu cantorii pe un drum, pe când publicul

iritat, cu mortul, p' alt drum fără preot. La moment, când preotul dice: „Dă ne nouă pânea cea de tóte zilele!“, o femeie strigă: „Și feresce-ne de astfel de preot!“ Acesta a fost semnalul unei formale revrării. Omenii începură să 'njure, ăr preotul trebui să se retragă în casa îngropătorului. Poporul se adună înaintea casei acestuia, de unde abia îl scapă pe preot o patră polițienescă, care-l duse cu carul. Până s'era poporul păstră atitudinea sa amenințătoare și cu mare greu put restabili poliția ordinea. S'a pornit cercetare.

Maghiarisare și persecuții.

În zilele acestea s'a ținut conventul bisericii evangelic. În ședința din urmă s'au întemplat unele incidente privitoare la naționalități. Conventul hotărise adecă în ultima adunare să adreseze guvernului o petițiune, ca în considerare, că estrasele din matricule sunt deopotrivă cu documentele publice și că ele ađ se fac în diferite limbi, să dispună pe calea legislațiunii, ca aceste documente să se facă numai în limba unguresc „a statului“.

Ministrul *Tisza* răspunse conventului astfel:

„La adresa conventului bisericilor evangelic din țările ungare, trimésă mie, respective guvernului unguresc, ca acesta să dispună pe calea legislațiunii purtarea matriculelor în limba unguresc a statului (?) am onóra a răspunde, că cu privire la caracterul acestor matricule și alú estraselor loră ca documente publice, — deși ar fi de dorit, ca matriculele să se pörte în genere în limba oficială a statului (?) și cu tóte că guvernul r. unguresc salută cu bucuria născințele patriotice ale conventului bisericii evangelic de confesiunea augsburgică, — guvernul unguresc, considerând acea dispozițiune a § 14 a legii de naționalitate din 1868, după care comunele bisericesc, fără a vătămă drepturile legale ale superiorilor lor bisericesc, pot înselă determina, în ce limbă să se pörte matriculele, nutrește convingerea, că pe acest tîrm e de evitat orice dispozițiune, ce s'ar puté interpreta ca o vătămă a acestor dispoziții ale legii de naționalitate și că autoritățile competente ale singuraticelor confesiuni sunt chemate a stabili și esecuta pe acest tîrm dispoziții recunoscute ca avantațioasă.“

Acăta bine să și-o însemne acei preot români, cărora autoritatea respectivă unguresc le cere estrasele din matricule în limba unguresc. Căci ordinațiunea ministrului *Trefort*, în această privință e ilegală. Acăta n' o spune însuși răspunul iesuticului ministru *Tisza*.

În cursul desbaterei aceleiași ședințe se aduse vorba și despre suspendarea învățătorului slovac *Szalva* din *Klenocz*, pretextându-i-se uneltiri panslaviste. *Harnicii Slovac* *Pavel Mudrony* și *Matei Dula* cerură să se abroge suspensarea, procesul să sisteze și *Szalva* să fi pus éraš în postul său.

De aci urmă o desbatere furtunosă între Slovacii harnici și între Maghiari și Maghiaroni. I s'a imputat lui *Szalva* că e redactorul călindarului popular „*Domovi Kalendar*“, care ar fi atacând ordinea esistentă și ar fi făcend „propagandă panslavistă.“ S'a adresat plângere episcopului *Czekus*, care cetind călindarul găsi întemeiată plângerea, suspendă pe învățător și întreprinse pași pentru pornirea procedurii disciplinare contra lui, ce s'a și ordonat de conventul districtual. În fine Maghiarii și Maghiaronii au eșit învingători, respingend propunerea de a se abroga suspensiunea.

FOILETONU.

APĒRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare și fine.)

Considerand casul, că apărătorul *Transilvaniei*, bătut complectaminte, în câmp deschis, ar găsi în adevăr un ultim refugiu în cetatea *Alba-Iulia* mărită printr'o transformare a ei în stil modern, totuși cred, că ușor ne putem și convinge, că prin acest refugiu apărătorul *Transilvaniei* n'ar câștiga decât — cel mult — amânarea catastrofei numai pe un timp scurt și acăta din cauză, că armata română, prin trupele sale dirijate din *Sibiu* prin *Sebeș*, i-ar tăia comunicația (calea ferată) cu *Aradul*; ăr prin grosul său dirigeat din *Brașov* cu aripa stângă prin valea *Târnavei mari* și cu cea dreaptă în valea *Mureșului* i ar tăia și comunicația cu *Clușul*, încât aprovizionarea cu alimente de subsistență și cu muniții de război ne mai putendu-se face, garnisona din *Alba-Iulia* va trebui să capituleze, îndată ce va fi consumat ultimele resturi ale magazielor din cetate, lucru care s'ar putea întempla într'un timp foarte scurt în raport cu numărul sporit al efectivului său.

Când grupa de apărare dela *Sibiu* ar fi respinsă și din cauza grosului român, din valea *Târnavei mari* nu s'ar mai putea retrage direct prin *Șeica mare* la *Copșa mică*, atunci *Alba-Iulia* li pôte servi foarte bine, ca

primu obiectiv al retragerii sale excentrice; — îns întrunirea acestei grupe cu grosul apărătorului ar urma să se facă pe *Mureș* în sus, în care scop, grosul apărării ar trebui, bine înțeles, să impiedice armata română d'a pîtrunde în valea *Mureșului*. Pentru casul unei apărări a *Mureșului*, evident că *Alba-Iulia* ar presenta flancului stâng un punct de rașin escelent.

Decă, prin urmare, din cele expuse până aci nu ne vom fi convins indestul, că cheltuelile cu transformarea actuala cetăți de deposit, *Alba-Iulia*, într'o cetate modernă (prin forturi detașate) nu stau de loc în raport favorabil cu avantajele dorite, n'avem decât să mai aruncăm și o privire pe chartă și vom vedé, că *Alba-Iulia* chiar în privința tactică presintă desavantaje însemnate.

Cetatea *Alba-Iulia* în tot cuprinsul (Noyau) ei actual este situată pe șesul *Mureșului* și împrejurată despre *Vestă*, *Nordă*, *Estă*, *Sudă-Estă* și *Sudă* de colini dominante, a căror depărtare de piața cetății numai la puține locuri trece peste bătea tunurilor de câmp moderne; în consecință e destul ca printr'un atac sistematic să cadă unul, de nu și mai multe, din forturile de pe acele înălțimi, și cetatea (Noyau-ul) *Albei-Iuliei* cu greu va putea rezista — timp mai îndelungat — unei bombardări energice a tunurilor de asediu.

Prin urmare, decă administrația superioară a armatei *Austro-Ungare* — contra tuturor motivelor indicate

până aci — totu s'ar decide să transforme s'eu să mărescă actuala cetate (*Alba-Iulia*) prin forturi detașate, fără să țină seară de fortificarea altor puncte — în privința strategică și tactică — mult mai bine situate decât *Alba-Iulia*, atunci credem, că resonele predominătoare nu pot fi altele decât cele financiare și cel mult că actuala cetate de deposit, *Alba-Iulia*, chiar acum reprezintă un punct întărit, căruia trebuie să i se dea importanța cuvenită, situată fiind pe linia obstacolului principal din interiorul *Transilvaniei* și pe artera principală de comunicațiune a provinciei *transilvane* cu *Imperiul*“.

Nota Redacțiunii „Streffleur“:

Publicăm prezentul studiu asupra apărării *Transilvaniei*, pentru că el conține multe și bune idei. Cu tóte acestea opinăm, că apărarea *Transilvaniei* într'un război eventual, s'ar face mai bine printr'o acțiune ofensivă, prin *Predeal* și *Ploesci spre Dunăre*, esecutată din parte-ne cu tótă forța disponibilă. Printr'un asemenea act ofensiv amă tăia *România* în două, separand *Moldova* de *Valuchia*, încât ambele aceste provincii să nu se mai pótă susține reciproc.

În prevederea unei asemenea eventualități războinice, pare că s'a și hotărit fortificarea *Bucureștilor*. *Austro-Ungaria* ar trebui să procedeze și să acționeze milităresc contra *României* cum a urmat *Prusia* la 1866 contra *Hanoverei*, *Hessenului* și celorlalte state de mijloc germane“

Din Macedonia.

„Bistrița“ din București publică o corespondență din Bitolia, în care se vorbește despre unelirile Grecilor de a desnaționaliza pe Români. Copiii lor acestora, cari cercetează școlile grecesci, nu li se permite a vorbi românește, sub amenințarea de a fi dați afară din școală. Alături cu Grecii le pricinuesc Românilor neajunsuri și brigandii. Etă ce se ține în corespondență:

Un elev din clasa IV din gimnaziul românesc a fost luat de brigandii greci și dus în munte; elevul a fost la Njopol. Din somn l-au răpiti. La vaitările lui mama sa s'a deșteptat și a început să țipe. Brigandii trag cu martina și o lasă moartă. Elevul român Papazi Zisi a fost legat și dus în munte. Lui li căuta 300 lire, băutul nici 30 lei nu avea, și după ce s'au informat de neaverea elevului i-au tăiat o ureche și l'au trimis la Bitolia. Doctorii s'au silit a lipi urechea, însă nu este nici o speranță, căci vinele urechei sunt moarte.

Totul acești brigandii au tăiat și la un alt băut urechile și l'au trimis fără urechi la Bitolia.

Și acest băut a fost român totu de la Nijopole. Totu acești brigandii au prins din calea de la Crușova spre Bitolia trei evrei și doi crușoveni. Nu de multu au luat un pașă seu beiu din satul Mrizarli, țec minute în apropierea Bitoliei și acum li cer 3000 lire răscumpărare. — Un fiu al acestui beiu a voit să reziste și a fost omorât de brigandii. Chiaru aseră a fost luat un brutar din Bitolia; l'au legat și l'au dus în munte. Acești brigandii au garde pe beii turci cu cari își impartu toate hoțiile lor. În fine, aici este viața omului în pericol; nu se știe până, mame cum va fi; criza, sărăcia și miseria sunt la culme.

Clușiu, 7 Octomvre 1887.

Onorată redacție! Cu deosebită bucurie vin a vă face cunoscut, că cestiunea reinființării societății de lectură a junimei române universitare din Clușiu, după cum sunt informat din izvor sigur, a ajuns de nou pe tapet formându obiectul principal de discuție între tinerii români universitari. Cui știți, dela desființarea societății până acum se sulează a treia oră cestiunea această; în două rânduri s'au substernut deja senatului universitar spre aprobare respective opinii — Statutele înființării societății, însă în ambele cazuri au fost respinse.

În 1 Oct. a. c., mulțămită neobosite stăruințe a d-lui Ioan Cherecheș, s'a convocat de nou o ședință fiind de față și d. Antoniu Abt ca emisul senatului universitar.

Ședința s'a deschis punctu la 5 ore p. m. prin notarul comitetului executiv din anul trecut, d-lui Ioan Cherecheș, care după ce espune motivele și scopul pentru care s'a convocat adunarea, propune alegerea unui preside și notar ad hoc; primindu-se propunerea ca atari se alegu cu unanimitate în persoanele d-lor Ioan Cherecheș ca preside și Gavril Cosma ca not. ad hoc.

Acum se trece la cetirea rezoluției senatului universitar, cetindu-se totodată și punctele acele din statute, cari au fost excepționale.

Fiind timpul înaintat, la propunerea d-lui preside ad hoc se alege un comitet executiv de patru — în persoanele d-lor I. Cherecheș, Eugeniu Brană, Gavril Cosma și N. Bogdan — însărcinat cu concipiarea, stilizarea și substernerea statutelor la locurile competente; și pentru verificarea statutelor o comisiune de trei în persoanele d-lor: Pompiliu Ioan, Eliă Căpușanu și Ion Comșa. Cu acesta deliberându-se toate agendele anunțate, presidele declară ședința (adunarea) încheiată de Dorind, ca on. publică română să cunoască — deși cât de puțin — mișcările și năzuințele noastre culturale, mi am permis pe câtu mi concedu puterile spirituale și timpul, a face această referadă, conțându la bunăvoința și căldura cu care au fost îmbrășate cu totă ocaziunea interesele noastre culturale.

Chiaru când voescu a'mi fini modestele rânduri primescu o nouă informație: Noua societate o să se cheme „Minerva“; comitetul executiv și-a implinit chemarea cu cea mai mare rigurositate, deorece în câteva zile a și prelucrat statutele, conchiământu pe 8 Oct. o altă adunare pentru desbaterea punctelor intercalate. Deci este speranță, că menționata societate — decă va vré bunu! Dumneșeu — se va înființa câtu mai curând.

Im.

Manevrele din Oltenia.

Tote corpurile române mobilizate pentru manevrele din Oltenia au sosit pe terenul manevrelor făcându fiecare corp instrucția de regiment, de brigadă, astfel ca în zilele de manevre să fi terminat această instrucția, scrie „Voința Națională“.

Un ordin a fost dat de generalu Anghelescu încă dela 12 Septemvre fie-cărui corp de ceea ce tre-

bue să facă până în ziua de 1 Octomvre, când vor începe manevrele propriu zise și când vor primi ordine speciale.

Manevrele anului acestuia par a fi unele din cele mai sistematice. În Oltenia, d. generalu Anghelescu a prevăditu totul și direcția ce s'a dat la toți șefii de corpuri prin recomandățiunile ce s'au făcutu prin ordine este demă de totă lauda. Chărțile terenului de manevre făcute pe scala de $\frac{1}{80.000}$ și de $\frac{1}{40.000}$ au fost distribuite la tote corpurile, astfel că fiecare știe direcția ce are să urmeze putându astfel să-și dea comptu de cursul manevrei.

În ziua de 27 s'au formatu 2 diviții, una reprezentându amiculu și cealaltă inamiculu. Diviția de Est sub comanda generalului Vlădescu va reprezenta un inamic care se retrage, și divisia de Vest comandată de colonelul Olton Sachelarie, va fi aceea care va ataca. Manevrele vor fi comandate de generalul George Anghelescu, comandantul corpului I de armată și care va fi acompaniat de mai mulți oficeri superiori și inferiori atașați la direcția manevrelor.

Corpurile concentrate pentru manevre sunt: Regimentele 1, 2, 3, 4, 17, 18, 19 și 31 dorobanți, avându fiecare un efectiv de peste 2000 oameni; regimentele 1 și 5 de artilerie, regimentele 1, 2 și 9 de călărași, un batalion de geniu, un escadron de tren și alte servicii auxiliare, în un cuvânt nu lipsesc nimic din organizația corpului de armată. Quartierul general al divișiei Vest este la Balșu, al divișiei de Est la Pietra și acela al direcției manevrei la Balșu. Pe timpul manevrelor, acestu quartier-general se va schimba, căci trupele vor înainta spre Slatina Zona destinată pentru manevre, este cuprinsă între valea Oltului și Oltetului, între linia drumului de feră Slatina, Balșu și Drăgășani.

Pentru excursiunea la București. — La această excursiune se eliberează și bilete pentru dus și întors, fără gâzduire și înquartirare, cu prețuri foarte reduse, și anume: *Clasa II-a fl. 13.* — *Clasa III-a fl. 9.* Aceste bilete, tour și retour, au o valabilitate de 10 zile pentru întorcere, se pot întrebuița și la trenurile accelerate fără a se plăti o supra-taxă și călătoria poțe fi întreruptă odată la ducere și odată la întorcere. — Participanții mai pot face *usă gratis* de trenul specialu tour și retour, care va circula Duminecă dela București la locul unde vor fi alergările de cai. — Gâzduirea și înquartirarea în București, e fixată conformu programului pentru 2 zile. — Se mai arangiază în București, pentru Duminecă seara, un concert și serată cu dansu, în onoarea participanților la excursiunea, ce se va face Duminecă în 16 Octomvre a. c. — Totu astfel se va da Lună în 17 Octomvre a. c. o reprezentație în mare și prea frumosu „Teatru Naționalu“ din București.

Pentru excursiunea la Sinaia — Biletele pentru trenul de plăcere dela Brașov la Sinaia, ce va pleca Duminecă dimineața în 16 Octomvre a. c., au o valabilitate de 2 zile.

Orice deslușiri la biroul de călătorie, Strada Vămii Nr. 10.

Raportu polițienesc. — Lună după amăzi, pe promenada de sub Tâmpa în apropiere de rezervoriulu pentru conducerea apei fântanei săritore (artesiane) s'a găsit cadavrul unui tineru de vre-o 17 ani cu capul zdrobit. În mâna dreaptă ține un pistol cu două țevi. Țeva stângă a pistolului era umplută cu alic. Din rămășițele unei asignațiuni postale, care a servit ca umplutură, s'a putut descoperi persoana sinucisului. Era lăcătușul Arpad Raduly din Lövete, care din motive necunoscute și-a pusu capetu tinerei sale vieți cu un pistol încărcat cu apă.

În 9 a l. c. servitorea Zsuzsa Peterfy, care era în serviciu la pedelulu gimnaziului catolicu Iosif Vizi, spărgându cu un cuțit un dulap a furat 1 fl. 20 cr., o cărpă de gât și condicua ei de serviciu, cu intențiunea de a se depărta din Brașov. Ea a fost însă prinsă și predată judecătoriei penale de aci.

Mulțămită publică.

Comitetul parochial al bisericii SS. Archangheli din Satulungu aduce prin această mulțămită generoșilor donatori, cari înțelegându despre starea critică, în care se află școla noastră, s'au grăbitu a ne veni în ajutor prin contribuiri benevole:

(Urmare.)

Lista Nr. 30. Colectoru: D-lu Titu Verzea: Victor Simon 5 lei, A. L. Kalindern 5 lei, P. Ionescu 1 lei, C. Demetriu 1 lei, C. Ulea 3 lei, Eugeniu Topoloveanu 5 lei, H. Rădulescu 2 lei, Pantele I. Papanu 1 lei, St. Constantinescu 5 lei, N. N. Lorenty 2 lei, M. I. Sulica 2 lei, Petre R. Borozu 2 lei, P. Crețoiu junior 2 lei, Ioan Ștefănescu 2 lei, I. N. Moldovanu 3 lei, Stoianescu Cristache 2 lei, D. Manolescu 3 lei, G. Poloni 5 lei, D. I. Martinovic 2 lei, C. Steriu 2 lei, V. Gheorghiu 2 lei, V. G. Ionescu 2 lei, Vasile V., Corneanu 10 lei, Dumitru C. Popescu Tăriceanu 5 lei, Petru I. Petricu 3 lei, G. B. Petrescu 5 lei, I. B. Vlădăianu 5 lei, R. S. Gologanu 2

lei, N. Gologanu 1 lei, G. A. Drăghiceanu 4 lei, V. Arapu 5 lei, Ioan Enișteanu 3 lei, M. Demetrescu 3 lei, I. Chinciu 2 lei, I. Grama 1 lei, N. Colceag 4 lei, C. Lupu 1 lei, I. Petricu 4 lei. Totalu 117 lei.

Lista Nr. 2. Colectoru: D-lu Vasile P. Sasu: Vasile P. Sasu 100 lei, Al. Irimia 50 lei, Ioan I. Popea 100 lei, I. Avisalonu Vladu 50 lei, Ir. Er. Popa 100 lei, Ioan N. Butu 20 lei. Totalu 420 lei.

Lista Nr. 5. Colectoru: D-lu George Perlea: George G. Perlea 20 lei, Radu R. Goga 5 lei, Neculai T. Mediantu 10 lei, Iancu Corbu 40 lei, Simionu D. Orățeanu 15 lei. Totalu 90 lei.

Lista Nr. 13. Colectoru: D-lu Manea Stoia: Manea I. Stoea 100 lei, Th. Theodorescu 20 lei, Al. Theodorescu 10 lei, Gh. Theodoru Tudoru 10 lei, C. Constantinescu 5 lei, Alecse Drăganu Sasu 5 lei, Ioan Roșca 5 lei, Ioan Munteanu 5 lei, V. H. Stinghe 3 lei, St. Stoicescu 5 lei, Ioan Coleșu 2 lei, Theodorescu & Lăzărescu 5 lei, Părintele Rafailu Ovesea 5 lei. Totalu 180 lei.

Lista Nr. 6. Colectoru: D-lu Teremia Pană: Veruria și Elena A. Eremie 20 lei, Căpitănu St. Pană 20 lei, P. I. Boncotescu 60 lei. Totalu 100 lei.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

PESTA, 12 Octomvre. — Pe când se întorceau dela alergările de cai, se spăriară caii părechei princiare Coburg și alergară cu carulu o mare distanță fără a pricinui pagubă.

VIENA, 12 Octomvre. — Delegațiunile sunt convocade pe ziua de 27 Octomvre n.

SOFIA, 12 Octomvre. — Resultatul alegerilor e: 258 guvernamentali, 27 opoșiionali.

PARIS, 12 Octomvre. — La senatorulu Dandlav s'a făcutu o perchișiune domiciliară. (E amestecat în afacerea Caffarel. — Red.)

SOFIA, 12 Octomvre. — La încăerările în temple în diferite cercuri electorale au fost 28 morți și 35 răniți.

DIVERSE.

Un procesu curiosu. — După „Liberalulu“ din Iași dela 23 Septemvre, am arătat cum că mai mulți judecători englesi ai tribunalului din Londra au sosit în orașulu Iași pentru a lua interogatoriulu mai multor marturi cu domiciliulu în localitate. Informându-se „Națiunea“ despre acestu procesu află următoarele: În anul 1861 a emigrat din Iași un Evreu, Iona Goldenberg. După ce acesta a cutreierat totă Austria și Germania, s'a hotărât a pleca în Birmania unde a intrat în serviciile marelui Vizir de acolo. După puțin timp, el a știut să-și câștige favoarea regelui din Birmania și a fost chiaru chemat de acesta, în mai multe rânduri, spre a ocupa funcțiuni înalte, dobândindu pe lângă titulu de guvernor și o avere de vr'o 5 milioane franci. În anul 1872, el se decise a se întorce în Iași, orașulu seu natal și după ce vizită Parisulu, Londra, Viena etc. el se opri la Pesta, unde la un bal, făcu cunoștința unei tinere văduve cu care se și însură. După vre-o două luni însă, soția lui părăsi și de supărare elu renunță la plăcerea de a-și revede patria și se porni la Londra unde fundă o casă mare de bancă. Nu trecu multu timp și soția lui l'a găsit la Londra și ceru iertare pentru că s'a arătat necredincios față cu densusul. Elu o primi în casă și după o scurtă conviețuire se ivi din nou între soți neînțelegeri și de astă dată se despărțir definitiv. Peste câtuva timp el făcu cunoștință cu o artistă, Mellor, cu care avuse relațiuni intime ce se terminară prin căsătorie. Elu a dus o gospodărie cu a doua a sa soție vre-o 6 luni și întreprindându împreună o călătorie la Wiesbaden, acolo elu a fost lovit de apoplexie și muri. S'a găsit un testament între hărțile lui, prin care lasă soției sale o rentă viageră de 500 livre sterlingi pe an, și restul averei, foarte însemnată, erește la două instituțiuni de binefacere din Londra. Decedatul are însă nouă frați și surori, care aflându despre morțea lui, au atacat testamentulu înaintea tribunalelor din Londra, pe motiv că pausalulu, fiindu român, elu n'a putut după legile românești să dispună decât numai de o parte din avere, și restul se cuvenea de drept moștenitorilor lui. Patru din frați, domiciliați la Buzău, s'au învoit deja prin avocatulu lor, d-lu Adolf Ștern, cu epitropia instituțiilor legate, primindu câte 2000 livre sterlinge fiecare pentru partea lui. Etă pentru ce judecătorii englesi au venit în orașulu Iași unde au invitat la otelulu Traianu mai mulți martori cărora li s'a luat un interogatoriu în această afacere.

Cunună. — D-lu Titu Domșa și D-șora Aurelia Teaha anunță serbarea cununiei lor, care se va ține Lună în 17 Octomvre a. c. st. n. la 3 ore p. m. în biserică gr. cat. din Chizdia. Chizdia, în Octomvre 1887. — Felicitări tinerei părechi!

Editoru și redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 8 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	99.40	Bonuri croato-slavone	104.25
Rentă de hârtie 5%	86.25	Despăgubire p. diuma de vin ungh.	—
Imprumutul căilor ferate ungare	149.50	Imprumutul cu premiu ungh.	123.40
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	97.75	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.60
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	81.15
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	114.—	Renta de arg. austr.	82.30
Bonuri rurale ungare	104.25	Renta de aur austr.	112.10
Bonuri cu cl. de sortare 104.10	104.10	Losurile din 1860	135.20
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.50	Acțiunile băncii austro-ungare	886.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.50	104.50	Act. băncii de credit ungh.	284.75
Bonuri rurale transilvane 104.50	104.50	Act. băncii de credit austr.	283.30
		Argintul — Galbin impărătesc	5.93
		Napoleon-d'or	9.93
		Mărci 100 imp. germ.	61.52
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de București.

Cota oficială dela 26 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 1/2	9 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
„ convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
„ „ (5%)	91 3/4	92 1/4
„ „ urban (7%)	103—	104—
„ „ (6%)	96—	97—
„ „ (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca rațională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ Națională	—	—
Aură contra bilete de bancă	14. 1/4	15.—
Bancnote austriace contra aură	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

din 19 Octomvre st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.53	8.50
Argint românesc	8.45	8.50
Napoleon-d'or	9.89	9.96
Lire turcesce	11.21	11.28
Imperial	10.21	10.36
Galben	5.86	5.90
Serisurile fonc. „Albina” 6%	101.—	102.—
„ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesce	109.—	110.—
Discontulă	7—10%	pe an.

Nr. 7285—1887.

2—2

Publicațiune!

Comuna orașenescă intenționează, ca, conform planului de regulare aprobat de înaltul loc, să vîndă mai multă oferentilor părțile pentru clădire Nr. 14, 15 și 16 aflate în fostul magazin de lemne dela finea Uliței Caldărarilor și între Ulița Vămei și anume séu fia care parțelă pentru sine séu la olaltă.

Spre acestu scop se provocă fia-care amatoru pentru cumpărare, că până în 13 Octomvre a. c. 12 ore înainte de prânđu, să-și ascearnă la oficiatul orașenesc ofertele scripturistice și sigilate, c-ora au să se alătore 10% din prețulu de cumpărare, ca vadiu. In aceste oferte are să se amintescă mai departe atât numărul parțelii, ce are să se cumpere, cât și prețulu de cumpărare ce se oferă și anume amintirea prețului să se facă în cifre și litere. Ofertulu are să conțină în fine declarațiunea, cum că oferentulu i sunt cunoscute condițiunile de oferte și vîndare, și că se supune lor necondiționat.

Deschiderea ofertelor ascernute va avea loc în 13 Octomvre a. c. după prânđu la 3 ore, în amintitul oficiat și în prezența unei comisii.

Atât condițiunile de oferte și de vîndare, cât și planulu de regulare sunt până în citata și espuse la oficiatul orașenesc economic spre examinare din partea fie-cărui.

Brașov, 24 Septemvre 1887.

Magistratul orașenesc.

Schimbare de local.

Imi permit a aduce la cunoscinta M. Onor. publicu, cum că mi-am strămutat localulu librăriei mele în casa lui Bömches, Tergulu Grăului, colțulu Uliței Caldărarilor.

Cu deosebită stimă

H. ZEIDNER.

2—2

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponulu mandatulu postal și numărul de pe fășia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.”*

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— **GHERLA — SZ. UJVÁR.** —

AMICULU FAMILIEI. Diar belectric și enciclopedic-literar cu ilustrațiune, Cursulu XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrațiune frumöse; și publică articlii social, poesiă, nuvele, romanuri, suvenir de călătoriă ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflesiune le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alăsă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste totu nisuesce a întinde tuturor îndivilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibil și în timbre postale.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursulu XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașii, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literare. — Prețulu de abonamentu pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plățibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vîndare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unu omu de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealulu pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontăna dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codrănu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioană Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alu academie. franceze. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarulu. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue tradusă de Ioană St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în șalele gimnasiului din Fiume prin Vincetiune Nicoră prof. gimnas. Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 102 pagini, cuprinde 103 poesi bine alese și arangate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poesi populare culesse de Ioană Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 côle. Prețulu 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosă séu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Oinesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprinđendă materi forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl., câte una deosebită 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinde materi forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoretic și practic pentru învățamintulu intuitiv în folosulu elevilor normali (pre-

parandiali), a învățatorilor și a altor băbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandial. Prețulu unu esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-unu opă, întocmit după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm mai ales Directorilor și învățatorilor ca celor în prima linie interesati.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiulu din Năsăud. — Manualulu acesta este aprobat prin înaltulu Ministeru de cult și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă populară pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritaru sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești forte frumöse ilustrată. Prețulu unu esemplar broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumöse ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericești. Prețulu unu esemplar broșat 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumöse. Prețulu unu esemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.: 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătoarei de Dzeu urmat de mai multe rugăciuni frumöse, Cu mai multe icône frumöse. Prețulu unu esemplar expedit franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unu esemplar legat e 15 cr.